

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhely: **Mátyás király-tér 10. szám.**
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő: **DR. KNÉZY LEHEL.**

Egy szám **12**
filler.

Lapkiadó: **DR. BAJAI ERNŐ.**

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Két tanítóegyesület közgyűlése előtt. Június 7-ikén Csonka-Bács Bodrog vármegye Általános Tanító Egyesülete, június 10-ikén a felekezeti tanítók egyesülete tartja közgyűlését.

Amióta báró Eötvös József megteremtette az első népoktatási törvényt, amivel a magyar népoktatás alapjait vetette meg, hosszú évtizedek pergett le. Ezek az évtizedek korszakalkotó változásokat eredményeztek minden téren s így természetes, hogy a népoktatást sem hagyták érintetlenül. A hatvanas esztendő és a mai idők közötti távolságot talán legjobban az a különbség igazolja, amely a régi nádpálcás iskolamesterek és a mai tudományosan képzett, modern tanítók között van. Nem akarjuk a Vas Gereben (Radakovits József) karcolataiban megrajzolt, Jókai Mór egyik-másik regényében szerepelt és a népszínmű irodalomban a rivalda elé vitt iskolamesterek nap-sugaras emlékeit elhalványítani, beárnyalni. Azok között is volt hivatásra felkészült, kiváló ember elég. Maga a típus azonban a legrosszabb élcek állandó sajbáját képezte és még a falu kevésszámú intelligenciájában is csak utolsó helyen jöhetett számba. A haladó kor megváltást hozott a tanítóság számára. A népoktatás fontosságának felismerése nemcsak kiemelte a tanítót lebecsült helyzetéből, hanem felemelte és a falu szellemi vezetőjévé tette. A népoktatás kiépítésével és fejlődésével a tanító alakja, hivatása és szerepe is megnőtt a nemzet életében. Nem csupán a falu egyszerű népének szemében, amely a maga módján mindig az írástudó, könyves embert tisztelte benne, hanem azok előtt is, akik a magyar nép sorsának intézésében vezető szerephez jutva a nép széles rétegei értelemi nivójának emelését elsőrendű nemzeti feladatnak ismerték fel és ennek a messiás horderejű kérdésnek megoldását a népoktatás nivója emelésétől várták. Hogy ez a feladat egy új, egy más, egy maibb tanítógenerációt kíván az Eötvös-korabeli helyébe, az csak természetes. A tanítóképzés reformja, a tanítóképzőintézetek öt évfolyammá történt kiépítése s a pedagógiai szemináriumok is kitermeltek a modern idők tanítóságát. Tagadhatatlanul óriási a távolság, ami a régi vágású óvodás bácsik típusa és a mai modernül képzett tanító között fennáll. Szinte leléphetetlen volt a távolság, ami mégis bekövetkezett a mai rendszerű tanítóképzéssel. Minderki hálás szívvel gondol Pestalozzira, a gyermek lelkéhez való férgőzés és annak az utján való tanítás nagy olasz apostolára, de megállapíthatjuk azt is, hol vagyunk ma már a száz év előtti Pestalozzától. Nemcsak mi, nemcsak a nép, az intéző körök, de a kormány is belátta, hogy a generációk lelkének kialakításában a legnagyobb szerepe a tanítóságnak van. Előttünk van a németek híres mondása, amely úgy szólt a világháborúban, hogy a németek diadalait egyedül a Schulmeistereknak (és talán az örmestereknek) köszönhetjük. A német nép is tudatára eb-

redt annak, hogy a Schulmeistereken sok mulik, illetve talán még a soknál is több: minden. Ezért becsülték meg annyira a Schulmeistereket. Erről fog meggyőzni bennünket holnap az a közgyűlés, amelyre holnap Baja és Bács-Bodrog vármegye tanítói egybejönnek, hogy az egyesületi élet kereteiben gazdagítsák felkészültségüket ahhoz az önzetlen és áldozatos munkához, amelyet az iskola fala között az eleven, léktető élet és a boldogabb magyar jövő érdekében végeznek.

Ezek a gondolatok jutottak eszünkbe ma, amikor Csonka-Bács-Bodrog vármegye Általános Tanító Egyesületének közgyűlési meghívója jutott kezünkbe. Az egyesület évi rendes közgyűlést holnap, június 7-én délelőtt fél 9 órai kezdettel tartja a bajai városi székház dísztermében, amelyre az egyesület rendes, pártoló és alapító tagjait, a hatóságokat, a társegyesületeket és tanintézeteket, ugyancsak az iskolai ügy iránt érdeklődő tanügybarátokat hívja meg Birinyi József elnök és Hantos István titkár.

A közgyűlés tárgypontja a következő:

1. Közgyűlés előtt reggel 8 órakor Veni Sancte a belvárosi plébánia templomban. III. 1. Elnöki megnyitó. Üdvözlések. 2. Természetrész — gazdaság-

tani óra a IV. osztályban. Mintatani-tás és módszeres előadás. Tartja: Dr. Stollár László fővárosi pedagógiai szemináriumi tanító. 3. Aktuális tanügyi és tanítói kérdések. Előadó: a Tanítók Szövetsége országos elnökségének kiküldöttje. 4. Titkári jelentés. 5. A könyvtáros jelentése. 6. A bírálóbizottság jelentése. 7. Pénztáros jelentése. A zárszámadás és költségvetés tárgyalása. 8. Tisztújítás. Elnök és tisztikar 1930—1933. évre való megválasztása. 9. Indítványok.

Itt említjük meg még azt, hogy viszont június 10-ikén, kedden a r. kat. felekezeti tanítók egyesülete tartja közgyűlését a Miasszonyunkról elnevezett zárdában dr. Gonczlik Kálmán apát-esperesplébános elnökletével.

Dr. Vajda Gyula a Független Magyarország pünkösdi számából is kimaradt...

Csüggedt, reménytelen hangulat szakadt lelkünkre, amikor hírt vettük, hogy dr. Vajda Gyula, a bajai állami női felső kereskedelmi iskola igazgatója hirtelen örökre itt hagyott bennünket. Valahogyan úgy éreztük, hogy dr. Vajda Gyula is köznök valójában, hozzártartozik s hogy munkatársaságunknak. Gyakori volt vele a kapcsolatunk s így érthető, hogy bizalmasabb, meghittebb viszony fejlődött ki köztük és szerkesztőségünk között. Többször írt cikkeket számunkra, úgy spontán elhatározásból, mint felkérésünkre.

Legutóbb husvét előtt kériük fel, de akkor kitért kérésünk elől.

— Lelkiileg össze vagyok törve. Feleségem halála kizökkentett a kerék vágásból. Pihenésre vágyom. Le is megyek három-

négy hétre valahova a tenger mellé. Azért kériük, — mondta — most nem tudok nektek írni. Pedig mindig szívesen írok nektek, mert fiatalabb éveimet juttatja eszembe a Független Magyarország, amely éppoly színesen, választékosan készül, mint a Bácsmezei Napló készült elindulása idején Szabadkán. Majd talán inkább pünkösdre írok nektek valami kritikai elmefuttatást.

És közeledet a pünkösdi s mi ismét felkerestük dr. Vajda Gyulát, hogy ne leidegessék meg pünkösdi számunkra tett ígéretéről. Erre a felkérésünkre dr. Vajda Gyula ezeket írta e sorok írójának:

Kedves Barátom! Mai n. b. felkérésedre tisztelettel értesítelek, hogy ezzel az alkalommal a pünkösdi számból is ki kell maradnom. Én sajnálom ezt legjobban. Bár ne volnék ilyen nyo-

masztó helyzetben. Régi írást nem akarok adni, újat meg nem tudok most írni hangulatatlanságomban és lelki depressziómban, valamint nagymérvű iskola évvégi elfoglaltságom miatt.

Nagyrabecsüléssel üdvözöl hived és barátod

Baja, 1930. június hó 2-án

Dr. Vajda Gyula

Dr. Vajda Gyula tehát kimaradt a Független Magyarország pünkösdi számából. Nem tehet róla. Vis major lépett közbe. Nemcsak a Független Magyarországból maradt ki, hanem az iskolából, baráti környezetéből, az élők közül is.

A Független Magyarországgal és a Corvin nyomdával is igen kellemes nexus tartott fent azon idő óta, mióta két és fél évvel ezelőtt Bajára került.

Amikor a kultuszminiszter 1927. végén a bajai női felsőkereskedelmi iskola élére állította s a Független Magyarországgal megemlékezett róla és irodalmi működéséről, róla, aki Baján akkor ismeretlen ember volt és ő azt elolvasta, találkozván vele Baján, rögtön így kezdte:

— Kedves Barátom, köszönöm. Azt a szíves hangot, meleg megemlékezést nem is írhatta más, mint egy szabadkai, aki engem régtől fogva ismer.

Halála előtt való napon, kedden délután még bent járt a Corvin-nyomdában: korrigált és instrukciókat adott a női felső kereskedelmi iskola nyomdai előállítás alatt lévő értesítőjének tipografizálására. Univerzális tudása volt: mindenhez értett. A nyomdászathoz is és mindenkor okos és belátó volt, aki számításba vette a lehetőségeket. Kedden délután is még kedélyesen ebéscsüszegelt a nyomdában velünk. Szívesen jött köznök, megszerett bennünket, mert szívet kapott a szívét.

Dr. Vajda Gyuláért csütörtökön délelőtt mutatták be az engesztelő szentmisét a belvárosi kegyuri templomban. Utána pedig gyászhintóra helyezték és

a Mavart Budapesti-utí megállójárhoz vitték, ahol halottat szállító autóba helyezték s Baja város polgármesterének s Pest-vármegye alispánjának engedélyével Budapestre szállították. Méltóan nyilvánílt meg az intézetek kegyelete a nagy utra elindult dr. Vajda Gyula igazgatóval szemben. Nemcsak a bajai női felső kereskedelmi iskola, hanem a fiú felsőkereskedelmi iskola és ciszterci reálgimnázium összes növendékei is elkísérték az intézet össztanárainak vezetésével Bajaszentistván határáig. Ezzel a szomorú gyászaktussal vettek búcsút igazgatójától a növénydekek és a többi intézet diákjai, valamint a bajai iskolák tanári karának legkülönbözőbb tanártársuktól.

Utolsó útjára elkísérték a bajai tanügy nagy halottját dr. Gonczlik Kálmán apátplébános, Unterreiner József és Erdős József hitoktatók is. Budapestben ma délután temetik a rákoskeresztúri új temetőbe kivánsága szerint a múlt év októberében az iskola udvarán virágápolás közben hirtelen elhunyt felesége mellé, akit gyermekei akkor ugyancsak Budapestre szállítottak. Halálát két fia gyászolja: Vajda József banktisztviselő és dr. Vajda Petur budapesti ügyvéd.

Dr. Vajda Gyula életrajza. Dr. Vajda Gyula, a pedagógus és író 1868-ban Kaposvárott született. Dr. Vajda a megbecsülendő komoly értékek közül való volt. Mindenképpen kivált az emberek sorából: ugyanis mint tanár, mint intézet élén álló igazgató, mint nemesszívú emberbarát és mint tankönyv szerkesztő, esztéta, szépirod., kritikus és műfordító is. Erről a sokoldalúságáról természetesen jobban ismerik a szabadkaiak. Középkorúait szülővárosában és Nyugatiakán végezte: egyetemi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte félévi megszakítással, amelyet a weni egyetemen hallgatott. Közben tanulmányuton járt Berlinben, Münchenben és általában a németországi kulturális gócpontokban, azonkívül Olaszországban is, amikor is végigstudiózta a régi római világuralom latin ókori emlékeit s a renaissance egy architektúráját, mint pikurális mirakulumait. 1898-ban avatták a filozófia doktorává a budapesti tudományegye-

Uránia zöld, „Pflanzenschutz” G. m. b. H. Rézgálic Schweinfurti zöld,
Schweinfurt eredeti gyári lerakata,
Nosprasen, Elosal, Tutokil, Meritol arzénporozó szer és az összes növényvédelmi szerek gyári főraktára
Városi Drogériában, Baja. Minden anyagért felelünk. — Megbízható helyen vegyen.
Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

ARZOLA
45"

Szólómoly ellen a rezgő hatástalan, mert csak a peronospora ellen véd Szólómoly ellen biztos eredménnyel lehet védekezni, ha a rezgőből készített permetlébe, a bordólebe Arzola „45”-t keverünk. Az Arzola nem őrlepszik le és nem perzsel. Óvakodjunk a név nélkül forgalomba hozott hatástalan zöld poroktól!

Arzola „45” beszerezhető
Városi Drogéria
Baja, Vörösmarty-utca 1.

temen. Ekkoriban kapta meg a középiskolai tanári oklevelet is a budapesti tanárvizsgáló bizottságtól. A budapesti gyakorló főgimnáziumban kezdte tanári pályafutását, majd Szegedre került az állami felsőbb leányiskolához, ahol 1905-ig tanított, mint beosztott. Ebben az évben a kultuskormány a trencsényi áll. felsőbb leányiskolához nevezte ki igazgatónak.

1907-ben Szabadkára helyezték avval a megbízatással, miután a kultuskormány meggyőződött az organizátori képességeiről, hogy szervezze meg a Szabadkán létesítendő s felállítandó áll. felsőbb leányiskolát, amelynek igazgatója lett. Ezt a felsőbb leányiskolát 1916-ban a kultuszminisztérium leánygimnáziumává fejlesztette át dr. Vajda Gyula előkészítésére s tervei szerint. Az összeomlás után a szerb uralom márc. 10-én 1921-ben megszüntette az iskolát. Magyarországra költözött. Itt a kultuszminiszter először a soproni állami felsőkereskedelmi iskolához osztotta be.

1927. év vége óta a bajai áll. női

felsőkereskedelmi iskola igazgatója. Sokoldalú irodalmi tevékenységet fejtett ki: a pedagógiai irodalom keretén belül esztétikai, kritikai és szépirodalmi tevékenység jelzi dr. Vajda Gyula pályafutását Munkái, kisebb cikkeivel s tankönyveivel együtt meghaladja a százat. Ezek közül 25 önálló, nagyobb lélegzetű munka. Egyik-másik vaskos könyv. Ilyen „A háborús költészet” című könyve, ami tulajdonképpen esztétizált antológia. Ő fordította magyarra Olga Wohlbrück német írónőnek „Barbárok” című híres vaskos regényét, ami egy Oroszországba szakadt német eredetű orosz tisztnek és környezetének regényét tartalmazza. „Szabadka írásban és képben” címen 1912-ben írt egy nagyszabású Uránia darabot három felvonásban, amelyet nagy sikerrel mutatott be a szabadkai Líka-Bioszkop, ahol sokáig volt műsoron. Élete utolsó leheletéig is állandóan irodalmi és szakirodalmi munkásságot fejtett ki. Legutoljára az „Inézet idej” értekezését készítette el. Egy csomó értékes írása megjelent a Független Magyarországon is, amelynek kedvelt külmunkatársa volt.

Hat iparost felmentett a törvényszék és csak három vállalkozót ítélte el Nagy Márton terhére elkövetett egy-egy rendbeli rágalmozás miatt.

A bajai törvényszék dr. Linzer tanácsa ma a tartotta Nagy Márton terhére elkövetett rágalmozással vádolt bajai iparosok ügyében a befejező főtárgyalást.

Az utolsó szó jogán ma reggel a vádlottak közül felszólt Antalffy Ferenc, Czukor Sándor építésmérnök és Jaszlics András. Mindhármán felmentést kértek, mert a tárgyalás folyamán beigazolták állításukat.

Ezután Tomasics Gyula ipartestületi elnök emelkedett szólásra s visszautasította a főmagánvádlónak azon beállítását, mintha ő vette volna rá iparostársait arra, hogy emeljenek panaszt Nagy Márton ellen. A tárgyaláson kitént, hogy éppen elég panaszalap volt s beszéltek azok más helyett. Visszautasította a főmagánvádló jogi képviselőjének azon megjegyzését, mintha az iparosok maffiát alkottak volna Nagy Márton ellen, mert az ipartestület igen komoly törvényes szerve az iparosságnak. Nem lehet ilyen megjegyzéssel illetni azt a bajai iparosságot, amely nem hozta ide a bíróság elé a közkórház tüdő pavillonjának és a városi bérház építésének kinos kulisszatitkait s amely iparosság túrta, hogy Nagy Márton fizetésjellel bíró havi 160 pengőt vegyen fel, hogy ne folytasson magánmérnöki tevékenységet, holott az utolsó pilanatig végzett magánmérnöki munkát. Bizik abban, hogy a bíróság valamennyi iparostársát is felmenti.

Ezután a bíróság visszavonult s néhány perc múlva kihirdette az ítéletet. A kir. törvényszék a járásbírósnak Tomasics Gyulára vonatkozó felmentő ítéletét helybenhagyta, mert Tomasics Gyula felkérésre végezte a panaszok jegyzőkönyvbe foglalását.

A járásbírósi ítéletnek Antalffy Ferencre, Binder Jánosra és Czukor Sándorra vonatkozó részét alaki okokból megsemmisítette. Bűnösöknek mondotta ki őket egy-egy

rendbeli rágalmozás vétségében s ezért fejenként 300-300 pengő pénzbüntetésre ítélte őket, ami nem fizetés esetén 10 napi fogházra változtatható át. Az ítélet végrehajtását azonban a törvényszék is felfüggesztette három évre. Antalffy a zárda építése körüli megjegyzéséért ítéltek el, mert azt mondogta, hogy Nagy Márton miatt esett el az előzőleg különben neki odaigért munkától. Bindert abban találta bűnösnek, hogy azt mondogta, hogy Nagy Márton rajta bosszút áll Bindernek a női felső kereskedelmi iskola építése során tett sajtónyilatkozata miatt, mert már akkor azt mondogta Nagy Márton, hogy „megissza ennek levét valaki”, holott ez nem nyert bizonyítást. Czukor Sándort a Röntgen-pavillon építésénél a parkettákra tett megjegyzéséért ítéltek el. A bíróság az indokolás szerint valóban vette, hogy Nagy Márton csakugyan elsőrendű parkettát kívánt szoval, holott a kiírás másodrendű parkettát írt elő. Ez azonban nem volt utasítás, hanem privát beszélgetés s Czukor Sándornak nem volt joga ebből vádat kovácsolni. A többi vádpont alól mindhármukat felmentették, mert azok egyszerű panaszok voltak, nem pedig rágalmozás. Mikoleczky Ferencet és Komlóssy Gézárt a bíróság felmentette a vád alól, mert kellő ténybeli alappal bírt a panaszuk. A járásbírósi ítéletének reájuk vonatkozó része érthetetlen, ellentmondó s ezért meg kellett semmisíteni. Jaszlics András, Vinkovics Mihály és Vadász Antal ügyében a bíróság ugyancsak felmentő s megszüntető ítéletet hozott, mert a járásbírósi ítéletében mondogta ki bűnösöknek őket, ami nem is volt vád tárgyává téve, viszont a járásbírósi ítéletében mondogta ki őket egy-egy

A felmentett iparosok megnyugodtak az ítéletben. Antalffy ugyancsak megnyugodott, Binder János és védője, dr.

Erzsébet királyné utca 6 szám alatt 4szobás utcaiemeletlakás kiadó.

Bővebbet az Apollóban.

Mészáros Sándor, Czukor Sándor és védője: dr. Ernszt Lajos, illetve dr. Fischhof Zsigmond pedig semmiségi panaszt jelentettek be. A főmagánvádló képviselőjében dr. Béldi Béla ügyvéd is megnyugodott az ítéletben. Az ítéletet sajtóban is közléseztik.

Kidőlt a villanyoszlop a tetején dolgozó villanyszerelővel.

Sulyos kimenetelű szerencsétlenség történt szerdán délután Jánoshalmán a vasúti állomás területén. Hauk János 28 éves jánoshalmi villanyszerelő munkás az állomás épülete előtt elromlott villanyoszlop hálózatot ellenőrizte és javította. Felmászott a villanyoszlopra és úgy végezte azon munkáját. Egyszer csak velőtrázó sikoly szaladt ki belőle. A villanyoszlop megingott és dőlni kezdett vele. Hauk az oszloppal együtt leesett. A fiatal embernek először az álkapcsa, kitörött elől mindenegyes foga, a hal bokája kificamodott s ezenkívül sulyos belső vérzést is szenvedhetett, mert úgy jánoshalmán, mint az uton is folyton aludt vért hányt. Hozzáértőzői főleg emiatt is hozták be Bajára az este 7 óra 10 perckor érkező vonattal, ahová kirendelték a mentőket, akik azután a kórházba szállították az életveszélyesen megsérült villanyszerelőt.

A Miss-ek

háromnapos budapesti szórakozásának programja.

Május 25-ikén minden magyar város megválasztotta a maga Missét, akit felküld a pünkösdi vasárnapján rendezendő Miss Hungária választásra Budapestre.

Baja város Missévé Rieger Anycika urleányt, Rieger Gyula vármegyei törvényhatósági állategészségügyi tanácsos bájós leányát választották meg. Ő utazik fel pénteken délután Budapestre s ő képviseli Baja város színeit a budapesti országos szépségkirálynőválasztáson, amelyen csakugyan az ország «legszebb» leányai vesznek részt.

A Missek és egy-egy kísérőjük Budapestre a Színházi Élet költségén utaznak fel s három napon át a Színházi Életnek lesznek a vendégeik.

Alábbiakban ismertetjük a Missek budapesti tartózkodásának három napos programját.

A Színházi Élet erre a három napra kibérelte a Royal-Szálló egy részét, mert az összes Misseket és kísérőiket a Royal-Szállóban fogja elhelyezni, sőt már előre egy-egy szobát rezerváltak minden Miss és hölgykísérője részére.

Szombaton: Ebéd azok számára,

akik délig beérkeznek a Royal-Szállóba. Este megnézik a „Fruskát” a Belvárosi Színházban. Utána vacsora a Gellért-szállóban, melyet tánc követ.

Vasárnap: Reggeli a Royal-Szállóban Délelőtt szépségverseny. Ebéd a Royal Szállóban. Este megnézik a Nemzet Színházban a Liliomos királyfit, Kállay Miklósnak a jubileumi év alkalmából Szent Imréről írott legendáját. Vacsora a Margitszigeten táncal egybekötte.

Hétfő: Reggeli a Royal-Szállóban. Délelőtt látogatás a Szépművészeti Múzeumban, ahol Petrovich Elek, a Szépművészeti Múzeum igazgatója kalauzolja a Misseket Délben nagy autókirándulás a Hűvösvölgybe. Ebéd ugyanott a híres Wippenr-féle vendéglőben. Este színház. A Budai Szinkörben megtekintik a Lehullott a reggő nyárfát, Erdélyi Mihálynak, az egykori bájai színésznek 3 felvonásos operettjét. Utána vacsora és szórakozás az Angol Parkban.

Miután a közeli napokban meleg időre van kilátás, így a résztvevő hölgyek számára strandot biztosított a színházi Élet s ezért helyes, ha a Missek fürdőruhát is visznek magukkal.

Minden Miss különböző értékes ajándékokat kap, közöttük a Színházi Élet arany karkötőjét.

Májusban

254 zálogolást tartott a pénzügyigazgatóság.

Baja város május havi adózásáról a városi közigazgatási bizottság szerda déli ülésén Halmi József pénzügyigazgató helyettes, megbízott pénzügyigazgató a következőket jelentette:

A múlt évi hátralék 564.946 pengő. Az idei előírás végösszege 1.601.786 pengő. Májusban 32.328 pengővel szaporodott az adóelőírás. Erre befizettek áprilisig 197.581 pengőt, májusban pedig 137.353 pengő, összesen 334.935 pengőt.

Állami egyenes adóban 73.468, közséki betegápolási pótdobban 10.263, rokkantadobban 3762, késedelmi kamatokban 1296, összesen 89.169 pengő.

Forgalmi adókból és illetékekből befolyt és pedig általános forgalmi adóiban 18.339, fényüzési forgalmi adóiban 569, vagyon átruházási illetékben 5031, okirati illetékben 3292, törvénykezési illetékben 1966, illetékegyenértékben 2585, összesen 31.993 pengő. Az államot illető bevételek májusi eredménye 121.063 pengő volt.

A pénzügyigazgatóság májusban kiadott 1 fizetési halasztást, 7 részletfizetési kedvezményt, házadómentességi helyszíni szemlélt 15 esetben tartottak, árverés egyéb követelésért 1 esetben volt. Árverést közzadókért nem tartottak. A pénzügyigazgatóság 254 zálogolást eszközölt.

Csónakmotorok javítása.

Speciális

csónakmotor olaj

magas compressio hatás, korommentes elégs.

Csónak alkatrészek, kirándulási cikkek.

KLUG és SOMBOR

autó-, motor- és gépjavitó műhelye. — Autogen hegesztés.

Mátyás király-tér 1. sz. (Gludovác ház.)

Telefon 76.

A június 3-i magyar nótáestről.

A magyar nóta örökéletű és örökbecsű. Mindig voltak és lesznek olyanok, akik szívvel hallgatják és nagy szívbeli örömet találnak abban. Pedig a közel múltban egy ideig mintha elhalványult volna fénye, árnyékba állította volna egy időre a jazzband gépezete, lélekölő ritmusa. De a magyar nótában rejlő őserő, igazság fölkerkedett és győzelmesen elfoglalta újra helyét a magyar szívekben. Az új idők jele, hogy a csonkaország minden városában, még a fővárosban is egyre gyakrabban ismétlődő magyar nótáesteken mindinkább ismét divatba jön a magyar nóta és társadalmunk minden rétege egyre tömegesebben hallgatja kiváló nótaköltőink szebbnél-szebb dalait együtt vigad, együtt busul, sokszor együtt danol velük és megragad minden alkalmat, hogy a magyar nótá iránti szeretetét bizonyíthassa.

Ezért van mindig nagy sikere a Liszt Ferenc-Kör évszázadi hangversenyének, melynek kizárólag a magyar nóták kultuszának szentel. S ezért volt nagy sikere a június 3-iki estnek is, melyen Kőszeghy Teréz a Városi Színház népszerű operatársnője és Cselényi József, a Nemzeti Színház népszerű művésze tolmácsolták a szebbnél-szebb magyar nótákat melyeket Dankó Lajos és zenekara kísért kitűnő alkalmakkal.

Kőszeghy Teréz nem először volt Baján. Most is a nála megszokott temperamentummal gyönyörű hanganyagával és kiváló énektudásával énekelte műsorait bebizonyítván, hogy nem csak az operában és operettben, de a magyar nótában is elsősorban. Zajos, vég nélküli tapsokban volt része.

Cselényi József először járt nálunk és egyszerre meghódított mindenkit.

Nemcsak gyönyörű érces baritonja, magyaros szövegkiejtése, páratlanul közvetlen előadásmódja, de személyének rokonszenves egyénisége is mintegy predesztinálják a magyar nótá legmértékesebb tolmácsolására.

A közönség nem is tudott betelni a műsoron lévő néhány dallal, hanem viharos tapsaival újabb és újabb ráadásokat kért és kapott a valósággal farradhatatlan dalostól, aki így a jelzett 8 nóta helyett legalább 24-et énekelt. De bele is énekelte magát a hallgatóság apraja-nagyja szívébe és aig várjuk, hogy jövőre ismét viszontalassuk körünkben.

Mindenképpen meleg, forró este volt a június 3-i magyar nótáest, melynek nagy sikerét talán legjobban bizonyítja, hogy a közönség egyáltalán nem akart megmozdulni a helyéről, hogy hazamenjen, hanem még még mindig kért és kapott újabb és újabb ráadásokat.

A hangverseny méltó előestéje volt a trianoni gyásznapnak, hiszen az ottlevők valamennyien egy gyönyörűséges gondolatban, érzésben a magyar nóta szeretetében forrtak össze, egyet dobant a szívük, mindnyájan érezték a magyar dalban rejlő igazságot, őserőt, mely életre kelti a magyar lelket, feltámasztja a csüggedő magyarságot és kivívja a magyar diadalt. Ebben látom én a június 3-i magyar nótáest nagy jelentőségét és ezért észleltem végtelenül jóleső örömmel, hogy a bajai tanulóifjúság mily nagy számmal vett részt a magyar nóta ünnepén, mily nemesen tud lelkesedni és hogy vezetői, nevelői mily nagy gondot fordítanak arra, hogy az ifjúság a magyar dal szeretetében növekedjen, erősödjön és így készüljön hivatására: a magyar feltámasztás kivívására. És ezért köszönjük meg különösen a Liszt Ferenc-Körnek a felejthetetlen szép magyar estét és kérjük, ápolja továbbra is a magyar dalt, hiszen ez egyike legnagyobb nemzeti kincsünknek.

Kobzos.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6.

HIREK.

A Liszt Ferenc-Kör zeneiskolájának második nyilvános növendékhangversenye.

Ma, pénteken (június 6.) d. u. fél 5 órakor kezdődik a Nemzeti Szálló hangversenytermében a Liszt Ferenc-Kör által engedélyezett zeneiskolájának második növendékhangversenye, melyen 35 növendék mutatja be haladását, szorgalmának és lelkes tanári járadóságának nemes gyümölcsét.

Nagy érdeklődés mutatkozik az előadás iránt, melyre az érdeklődőket szívesen látja a zeneiskola igazgatósága.

Jegyek 1 pengős árban dr. Geiringer János gyógyszerárban kaphatók.

— **A mohács-bátaszéki vasút megépítése.** Mohács nagyszabású mozdalmat indított a mohács-bátaszéki vasútvonal megépítése érdekében. Ennek keretében megkeresést intézett Tolna Bácsbodrog vármegye, Baja és Pécs törvényhatóságaihoz, Szekszárd város közönségéhez, hogy kérelmét Baranya vármegyéhez hasonlóképpen támogassák. Tolna Bácsbodrog vármegye és Baja, továbbá Szekszárd most átiratilag értesítették Margitay Lajos dr. polgármestert, hogy ebben a tekintetben legnagyobb készséggel állanak Mohács város rendelkezésére és Baranya vármegyéhez hasonlóan felirattal fordultak a kereskedelmi kormányhoz, a miniszterelnökséghez és a honvédelmi kormányhoz, hogy tekintettel a nagy gazdasági érdekre, a nagy munkanélküliségre az érdekelt területeken a mohács-bátaszéki megépítést vegye fel a beruházási programba s lehetőleg a legrövidebb időn belül kezdje megépítését.

— **Keretörvény Németországban.** A német kormány kartellörvényt dolgozott ki, amely a mezőgazdasági termékek standardizálásának alapjait körvonalazza. A keretörvényt most tárgyalják az egyes minisztériumok és rövidesen várható, hogy az a parlament elé is kerül.

— **Fogházi statisztika.** A kir. ügyészség kimutatása szerint májusban a bajai járásbíróság fogházában le volt tartóztatva 88 egyén, akik közül fegyházra 4, börtönre 17, fogházra 45, elzárásra volt ítélve 7, előzetes letartóztatásban volt 6, vizsgálati fogságban volt 3, fellebbezés alatt állott 6.

— **Tornaünnepély a városi polgári fiúiskolában.** A városi polgári fiúiskola ifjúsága f. hó 7-én d. u. 5 órakor tartja tornaünnepélyét a Sporttelepen. Az iskola barátait és tanúgy iránt érdeklődőket ezúton hívja meg tisztelettel az igazgatóság.

— **Bevásárlási könyvek illetéke.** Bevásárlási könyvek, amelyekben a kereskedők és iparizók az üzletleik részére szállított árukat, a teljesített munkát, avagy egyéb üzleti szállítástokat bejegyzik, tekintet nélkül arra, hogy az ebből származó követelések összegét, valamint a követelések kiegyenlítését tartalmazza-e, vagy elismerik-e amennyiben azokban az első bejegyzés 1927. évi január hó 1-e után történt darabonként 16 fillér illeték alá esnek. A bélyeget a könyv első lapján kell felragasztani és a kiállító nevével vagy a könyv első tételével kell keresztül írni.

— **Hatvanezer pengő vagyoni kár volt májusban.** A rendőrkapitányságnak a városi közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentése szerint májusban 64 vagyon és 10 testi épség elleni bűncselekményt követtek el. A kinyomozott ügyek száma 36, azaz 51 százalék. A bejelentett kár, 59,726 pengő. Ebből vidéki bejelentés volt 41,865 pengő. A nyomozás során megtérült 1718 pengő.

— **Utépítő gépet is használnak már.** Rövid idővel ezelőtt újfajta betonépítőgépet találtak fel, amely nagy gyorsasággal működik és hatalmas munkateljesítő képességével tulszámolja az emberi munkaerőt. A gép igen pontosan, precízen rendszeresen és megbízhatóan dolgozik. A gép 9 méter széles és 250 méter hosszú beton utat tud 8 óra alatt megépíteni. Utjában egyenletesen szór-

ja el a betetőzéseket és a nyomában már kész betonut marad. Ezek a gépek nálunk még nincsenek használatban.

— **A rendőrség utlevélforgalma.** A bajai államrendőrkapitányság utlevélforgalma májusban a következő volt: kiadott 22 utlevelet család ügyben, munkára 1, tanúmányi célokra 3, üzleti ügyben 5, gyógykezelésre 11 és hivatalosan 1, összesen 43 utlevelet.

A budapesti Terézköruti Szinpad vendégjátéka.

Salamon Béla és Rajna Alice fellépte.

Június 16-án, hétfőn este fél 9 órakor lesz a budapesti Terézköruti Szinpad vendégjátéka az Urániában. A nyári szezon legnagyobb szenzációja évek óta a főváros legnépszerűbb komikusának Salamon Bélának és társulatának vendégjátéka. Minden esztendőben kedves vendégei a bajai közönségnek. Felkeresnek bennünket, hogy 3 és fél órában át kacagtassanak. Az idén minden eddigieknél szenzációsabb és mulatságosabb műsort hoz Salamon Béla és ez annál is inkább sikerült neki, mert magával hozza legkedvesebb partnerét, az ország legelső komikáját, Rajna Alicét, aki mellett egyike a Terézköruti Szinpad legnépszerűbb művésznőjének. Salamon Béla és Rajna Alice együtt látni játszó a legnagyobb élmény. Minden szavuk, minden mozdulatuk a nevelés egész orkánját idézi elő. A kényelmes és nehezen kielégíthető budapesti közönség méltán rajong értük.

Salamon Béla idei vendégjátéka alkalmából egy műsorba szedte össze a Terézköruti Szinpad legnagyobb sikert aratott darabjait. Nőtli Károly legújabb rádió bohózatát, az „Antenna-Betyár”-t, Szesen Béla legnagyobb sikerű vasúti bohózatát, a „Hálófülké”-t, melyet csak melyet csak most mutathat be Salamon a közönségnek, miután Rajna Alice nélkül ezeidig vidéken nem játszhatta el. Ebben a darabban Salamon egy nagyon érdekes technikai megoldást talált a díszletekre vonatkozóan.

A „Week-end”, „A Legelső Férfi” és „A Magyar Tenger” darabok szerzője szintén Nőtli Károly, mindegyik darabban Salamon Béla és Rajna Alice játszik a főszerepeket. A legkacagtatottabb jelenetek követik egymást és a közönség ki nem fogja a kacagásból. Itt lesz alkalma megismerni a publikumnak Rajna Alicét.

Salamon Bélát öt ragyogó bohózat főszerepében látni Rajna Aliceval együtt. Ehhez nem kell külön kommentár.

Temérdek aktuálitás, tréfa, szatíra, politikai persziflázs kerül még bemutatásra, Vadnai László legnagyobb sikerű politikai tréfái u. m.: „Gandhi Blindult”, „Parlament Freskók”, „Mennyit Keresünk Hágában?”, „Galli Curci”. Lőrinc Miklós és László Miklós rendkívüli szellemes mókája: „Az Albi” és „Commedia de l'Arte”, ami a Terézköruti Szinpad idei legnagyobb sikere volt.

A kitűnő művészgazdát, Salamon Béla és Rajna Alice mellett a Terézköruti Szinpad népszerű és ragyogó gárdájából jobbnál jobb szerepekben: Lengyel Gizi, Götz Erzsébet, Komlós Vilmos, Várnai László és Tallian László csatlakoznak a szenzációsan ígérkező est sikeréhez. Jegyek elővételben kaphatók a színház pénztáránál.

Cellulojd ajtóvédők.
Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

— **Elkészült a gyümölcsstermelési kataszter.** Az ország minden közsé-
géhez intézett kérdőív alapján a földmívelésügyi miniszter most gyümölcsstermelési katasztert állított fel. A tömeges és egyöntetű gyümölcsstermelés előjából külön bizottság fogja megállapítani az ajánlható fajtaikat. E végből az országot körzetekre osztják, azután előírják, hogy a körzetekben milyen gyümölcsfajtaikat legajánlatosabb termelni. A terv megvalósítása már csak nagyon rövid idő kérdése.

Ha épít, építsen

fával égetett téglával,
mert az

salétrommentes.

Hódfarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járatéglák
Mindenféle chamotte téglá.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kútgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Síremlékek
Sírbefedések
Sírkeretek
Ésövízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír

házhöz szállítva, a legjutányosabb
árban ajánl

Grünhút és Társa

Városi troda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160—111—234.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

U-R-A-N-I-A

1930. június 7-én, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órakor.

1930. évi június hó 8 án, vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9 órakor

Nikolaj Wszedolodoff cári generális vezetésével 10 tagú Kozák Kórus személyes közreműködésével.

NÉVA LEÁNYA Filmregény 9 f. F.: **Klaudia Victrix.** Orosz dalok, orosz táncok gitár kísérettel

Megzavart mézes hetek.

Rin-tin-tin. Vigjáték 8 felvonásban Rin-tin-tin.

1930 június 9-én, hétfőn d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor

Kálmán Imre világhírű operettje

A CIRKUS HRCEGNŐ.

Filmoperett 10 felv. F.: Hilda Rosch, Harry Liedke és Verebes Ernő.

ETERNIT
ar yageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon : 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:
DELY Géza
fatelepein.
Telefon : 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Rádió

Péntek, június 6.

3.00 : Piaci árak és árfolyamhírek.
4.00 : Tury Mária mesél.
4.45 : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
5.00 : Erdődy Mihály novellái: 1. A gyerekek. 2. A pókháló.
5.30 : Magyar népdalok és csárdások.
6.00 : Császár Elemér előadása.
6.35 : Sacy Bloendel előadása: A hangos film-felvétel.
7.00 : Gramofonhangverseny.
7.30 : Német előadás.
8.00 : Eckhardt Tibor dr.: Amerikai utam.
8.25 : Egyfelvonásosok. Utána körülbelül.
10.00 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Bérbe adom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné-utca 42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes fürdőszobából, összes mellékhelyiségek-ből, dísz- és konyhakertből, garage-ből és kocsiszinből.
Érdeklődni lehet:

őzv. Reich Bélánénál
Eötvös (Fő) utca 3. emelet.

Olcsó, izletes házi koszt

kapható
Goldbergernénál,
Jókai Mór-utca 4. szám alatt.

Ételborítók sodronyhálóból

legyek, muslincák, svábbogarak, egerek, csigák stb. ellen. — Árak:
22 cm. 24 cm. 28 cm. 30 cm. 32 cm. ovál
P 0.70 0.84 0.90 1.00 1.10 1.40

UTRYNÁL.

Jun. 2-től jun. 9-ig.
reggel fél 8 óráig
Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyászati patikája tart
éjjeli szolgálatot.
az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Íz egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Érdemes próbálni feltételek
Részvény havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Rédey József
okl. vaj- és sajtmeister

„Belvárosi Tejüzem”-e

Attila-u. 19. (Babocsay ház)
URADALMI TELJES TEJ zárt palackokban házhoz szállítva literenként 24 fillér. — Étkezési célra friss forralható FŐLÖZÖTT TEJ a kora reggeli órákban 5 fillér. — Naponta FRISS TEAVAJ 440 P. — TEHÉN TURÓ — 50 P
HABTEJSZIN kg-ja 250 P
TEJFEL kg-ja 180 P
ALUDTTEJ üvegekként — 08 P
Viszonteladók, illetőleg nagybani vásárlók árkedvezményben részesülnek.

Bajai Tej és Vajüzem

(Rosenfeld) Takarékpénztár-u. 1. (udvar) Telefon 84.

ajánlja legjobb minőségű, palackozott teljes tejet, házhoz szállítva literenként 24 fill. csarnokban átvéve 22 fill.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4— P
10—25—50 dekás csomagokban.

Friss turó kg-ként 0.40 P
Tejszín literenként 2.50 P
Tejfel literenként 1.60 P

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk. Tessék egy próbát tenni.
FŐLÖZÖTT TEJ (Kitűnő baromfiak és malacok részére) literje 5 fill.

KORCSMAI HITELEZÉST

tiltó táblák kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Ingyen

élet- és balesetbiztosítást kap, aki nálunk sajátgyártmányú 2 3 4, vagy 5 csöves hálózati készüléket vásárol.

Készülékeink nagyteljesítményűek, megbízhatók és mégis olcsók.

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektró- és rádiótechnikai vállalat.
BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

24 fillér!

10 dkg. mozsola 24 fill.
10 dkg. csemege dióbél 56 fill.
10 dkg. mandula 56 fill.
10 dkg. mogyoróbél 56 fill.
Amerikai szardínia fél kg-mos dobozokban reklám ára P 1.18
10 dkg. amerikai mogyoró 14 f.

Kapható
Grosz Gusztáv
fűszerés csemege kereskedésben
Baján. — Telefon 270.

Saját gyártmányú
szunyogháló szövet
legyek, szunyogok, muslincák ellen
1 m² P 2.20
Utry Pál Fiai
Telefon 280. Alapítás 1895.

60 év óta fenálló
szatócás üzlet
Baján a Fehérlő-u. 1 sz. alatt betegség miatt eladó.
Értekezni lehet: Schmidt Adolf liszt-kereskedésében Baja Budapesti-ut 12 sz.

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Widmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskút.
Erdős István
Érsekcsanak.
Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.